

STORTINGET

Innst. 368 S

(2021–2022)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Dokument 8:229 S (2021–2022)

Innstilling fra finanskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen, Bjørnar Moxnes og Mimir Kristjánsson om å tette hull i det norske skattesystemet

Til Stortinget

1. Bakgrunn

I dokumentet ble det 8. april 2022 fremmet følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om å fjerne påslaget i skjermingsrenten som første ledd i å fase ut skjermingsfradraget.
2. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til nødvendige lovendringer som sikrer at det ikke er skattemessig gunstig å finansiere privat forbruk gjennom lån med sikkerhet i eget selskap, sammenlignet med å finansiere forbruket med beskattet lønnsinntekt eller utbytte.
3. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til innstramminger i regelverket for privat konsum i selskap, samt sikre strengere kontroll for å avdekke og straffe misbruk.
4. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til endringer i formuesbeskatningen som sikrer at alle aksjer verdsettes lik sin reelle markedsverdi.
5. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til ny metode for verdsetting av dyre boliger, som sikrer at boligenes reelle verdi legges til grunn i skatteliggingen.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

2. Komiteens merknader

2.1 Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Lise Christoffersen, Frode Jacobsen, lederen Eigil Knutsen, May Britt Lagesen, Tellef Inge Mørland og Mona Nilsen, fra Høyre, Tina Bru, Mahmoud Farahmand, Heidi Nordby Lunde og Helge Orten, fra Senterpartiet, Kjerstin Wøyen Funderud, Geir Pollestad og Per Martin Sandtrøen, fra Fremskrittspartiet, Hans Andreas Limi og Roy Steffensen, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth Kaski, fra Rødt, Marie Sneve Martinussen, fra Venstre, Sveinung Rotevatn, fra Miljøpartiet De Grønne, Lan Marie Nguyen Berg, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, viser til at finansministeren har uttalt seg om representantforslaget i brev av 13. mai 2022. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at skatte- og avgiftsnivået er for høyt og må reduseres. Disse medlemmer viser til at Arbeiderparti-Senterparti-regjeringen i statsbudsjettet for 2022 gjennomførte de største skatte- og avgiftsøkningene på 20 år. Videre viser disse medlemmer til at en av regjeringens prioriteringer i statsbudsjettet var å øke drivstoffavgiftene i en situasjon med allerede økende energipriser.

Disse medlemmer mener at høye skatter og avgifter gjør staten rikere, men befolkningen fattigere. Den samme effekten opplever husholdninger og bedrifter av de kraftige prisøkningene på strøm, drivstoff og mat. Folk flest taper kjøpekraft mens staten mottar store ekstrainntekter fra olje, gass og strøm. Prisøkningene og avgiftsøkningene er en tung byrde for både husholdninger og bedrifter. Der regjeringen «følger situasjonene nøye», vil disse medlemmer vise handlekraft og sette avgiftsnivået ned for å dempe prisvekst og inflasjonsfare. Disse medlemmer vil i denne sammenheng vise til at Fremskrittspartiet har fremmet forslag om makspris på strøm, halvering av matmoms og fjerning av drivstoffavgifter, jf. Prop. 77 S (2021–2022) og Innst. 251 S (2021–2022) samt Prop. 78 S (2021–2022) og Innst. 270 S (2021–2022).

2.2 Skjermingsrenten og skjermingsfradraget

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, viser til at skjermingsfradraget er innført for å sikre at beskatningen av kapitalinntekter er mest mulig nøytral. Dersom skjermingsfradraget fjernes, vil norske skattyteres krav til avkastning øke for investeringer i aksjer sammenlignet med andre spare- og investeringsalternativer.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at uten skjermingsfradraget vil det også bli mer attraktivt å holde overskudd tilbake i selskapene fremfor å utbetale utbytter. Dette vil gi sterkere insentiv til å bruke holdingselskaper som «sparebøsse». Påslaget på 0,5 prosentenheter i skjermingsrenten kom etter et bredt forlik i Stortinget, og disse medlemmer mener en bør avvente skatteutvalgets vurderinger av aksjonærmodellen før det eventuelt gjøres endringer i skjermingsrenten. Disse medlemmer kan på denne bakgrunn ikke støtte forslaget.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti viser til at bedrifts- og eierbeskatningen må sees i sammenheng, og at eventuelle endringer må gjøres ut fra en helhetlig vurdering. Dette er problemstillinger som skatteutvalget vil gjennomgå, og disse medlemmer vil avvente dette arbeidet før det eventuelt foreslås noen endringer. Disse medlemmer støtter derfor ikke forslaget.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti var imot påslaget i skjermingsrenten da det ble innført, og har gjentatte ganger foreslått å avvikle dette i forbindelse med Sosialistisk Venstrepartis alter-

native statsbudsjetter, da dette i hovedsak er en skatte-subsidie til store utbytter. Dette medlem vil avvente skatteutvalgets vurderinger av endringer med hensyn til å bøte på problemene med fritaksmetoden før det foreslås endringer som berører skjermingsrenten. Dette medlem ønsker ikke å gjøre det mer gunstig å bruke holdingselskaper som sparebøsser og dermed øke den økonomiske ulikheten i Norge på grunn av eierinntekter i selskaper.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at det med dagens regler kun betales utbytteskatt på utbytte som tas ut utover det såkalte skjermingsfradraget, noe som gjør at personer med store formuer kan ta ut millionbeløp skattefritt hvert eneste år eller akkumulere ubenyttet fradrag til senere år. Etter at fradraget ble innført i forbindelse med skattereformen i 2006, ble det som en del av skatteforliket i 2016 på svært tynt grunnlag besluttet å gjøre fradraget enda mer generøst i form av et påslag på 0,5 prosentpoeng.

Dette medlem viser til at det de siste årene har blitt tatt ut 2–3 mrd. kroner årlig i skattefritt utbytte på grunn av skjermingsfradraget, og at skattereduksjonen i stor grad tilfaller en svært liten gruppe mennesker, mens den er tilnærmet ubetydelig for de fleste aksjonærer. Når konsekvensen av fradraget er at landets rikeste mottar millionutbytter helt skattefritt, og det dermed konkret bidrar til at det norske skattesystemet ikke er progressivt på toppen av inntektsfordelingen, bør det etter dette medlems vurdering veie langt tyngre enn de rent teoretiske argumentene som brukes for å forsvare det.

Dette medlem viser til at Rødt gjentatte ganger har foreslått å fjerne fradraget helt. Som et første skritt mot fjerning av hele fradraget mener dette medlem at påslaget på 0,5 prosentpoeng snarest mulig bør fjernes igjen, før hele skjermingsfradraget fases ut.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om å fjerne påslaget i skjermingsrenten som første ledd i å fase ut skjermingsfradraget.»

2.3 Lån med sikkerhet i eget selskap

Komiteen viser til at skatteutvalget har fått et tilleggsmandat om å vurdere tilpasninger til aksjonærmodellen og fritaksmetoden. Det vil være innenfor utvalgets mandat å belyse nærmere om skattesystemet favoriserer å utsette skatt på aksjeinntekter, for eksempel ved å ta opp lån med sikkerhet i selskap, og i så fall hva som bør gjøres med det.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De

Grønne, mener det er hensiktsmessig å avvente utvalgets innstilling før det konkluderes om det bør fremmes særlige tiltak mot lånefinansiert forbruk. Flertallet kan på denne bakgrunn ikke støtte forslaget.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at folk flest finansierer sitt løpende forbruk ved hjelp av lønnsinntekter de allerede har betalt inntektsskatt av, men det samme gjelder ikke for landets rikeste. En gjennomgang gjort av tre forskere i Dagens Næringsliv i 2021, viste at halvparten av landets rikeste oppgir å ha så lave inntekter at de i realiteten må antas å finansiere luksusforbruket sitt direkte med ubeskattede, tilbakeholdte selskapsinntekter.

Disse medlemmer registrerer at statsråden anbefaler å avvente skatteutvalgets innstilling før det konkluderes om det bør fremmes særlige tiltak mot lånefinansiert forbruk. Disse medlemmer viser til at denne metoden beskrives som et «viktig smutthull i skattesystemet» av økonomer, og det er kjent at rike eiere benytter seg av den.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram nødvendige lovendringer som sikrer at det ikke er skattemessig gunstig å utsette utbyttebeskatning, for eksempel ved å ta opp lån for å finansiere privat forbruk med sikkerhet i selskap.»

2.4 Privat konsum i selskap

Komiteen viser til at Finansdepartementet har utredet forslag til særlige skatteregler for å motvirke privat konsum i selskap, og at et forslag til slike regler ble sendt på høring 9. mai 2022 med høringsfrist 1. august. Med bakgrunn i dette mener komiteen at det ikke er nødvendig å fatte et anmodningsvedtak om nye regler for å begrense privat konsum gjennom selskap.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil avvente høringsinnspillene før det tas stilling til om det bør gjøres endringer i skattereglene. Det vil også være fornuftig å avvente skatteutvalgets gjennomgang av skattesystemet.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til det utsendte høringsnotatet om skattlegging av privat konsum i selskap, der Skatteetaten anslår at uoppgjitt inntekt ved privat konsum i selskap utgjorde om lag 1,45 mrd. kroner i 2019. Disse medlemmer viser videre til at Dagens Næringsliv 16. mai 2021 beregnet at fem av de norske milliardærene som er eiere av dyre privatfly, kan få økt sin

skatteregning med 650 mill. kroner årlig, og at en positiv konsekvens av innstrammingen kan bli at bruken av privatfly blir redusert.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at forslaget ble sendt ut på høring etter at Rødts representantforslag ble fremmet, og ser fram til en snarlig iverksatt skjerping av regelverket.

2.5 Formuesverdsettelse av aksjer

Komiteen viser til at alle formuesobjekter som hovedregel skal verdsettes til sin markedsverdi. Det kan imidlertid i praksis være krevende å fastslå markedsverdiene for flere formuesobjekter som ikke omsettes regelmessig i et marked. Det gjelder blant annet unoterte aksjer.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne, mener det ikke er nødvendig å fatte et anmodningsvedtak om verdsetting av unoterte aksjer.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, vil understreke at mest mulig korrekte formuesskattegrunnlag er nødvendig for å oppnå stor grad av skattemessig likebehandling og begrense formuesskattens samfunnsøkonomiske kostnader.

Et tredje flertall, komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser i den forbindelse til at departementet arbeider for å forbedre skattegrunnlagene slik at de samsvarer best mulig med faktiske verdier.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Venstre og Kristelig Folkeparti viser til at et viktig prinsipp har vært å sikre et bredt skattegrunnlag, slik at flest mulig bidrar etter evne og det etableres et grunnlag for lave satser. Regjeringen Solberg økte aksjerabatten og reduserte satsene for formuesskatten for å stimulere til at flere skal finne det interessant å investere i norske bedrifter, og dermed redusere ulempen formuesskatten er for norske bedrifter sammenlignet med utenlandske bedrifter. Disse medlemmer er av den oppfatning at større endringer i skattegrunnlaget og skattesystemet bør vente til skatteutvalget har lagt frem sine anbefalinger og det er mulig å se eventuelle endringer i en helhet.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne viser til at den effektive skattesatsen på formue for landets rikeste ligger langt under de formelle satsene, og at det blant annet skyldes både at formuen

til de rikeste består av unoterte aksjer som er verdsatt til langt under markedsverdi, og at alle aksjer siden 2016 har fått en stor verdsettelsesrabatt.

Disse medlemmer viser til SSB-rapport 2021/33 «Økonomisk ulikhet i Norge i det 21. århundre», som viser at formuesulikheten trolig er betydelig høyere enn det som framkommer i den offisielle statistikken når man medregner anslått markedsverdi for unoterte aksjer. Disse medlemmer viser videre til beregninger utført ved Senter for skatteforskning ved NHH, som viser at aksjer i unoterte selskaper i gjennomsnitt er verdsatt til under en tredjedel av den reelle markedsverdien, og i mange tilfeller ned mot fem prosent. Med innføringen av verdsettelsesrabatten på aksjer i 2016 ga man i tillegg mange norske aksjeeiere «rabatt på rabatt».

Disse medlemmer viser til at statsråden i sitt svar til komiteen datert 13. mai 2022 sier at departementet for tiden arbeider for å forbedre skattegrunnlagene slik at de samsvarer best mulig med faktiske verdier. Disse medlemmer mener dette arbeidet må prioriteres høyt for å sikre en skjerping av den effektive skattesatsen på store formuer, og imøteser utfallet av dette arbeidet.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til endringer i formuesbeskatningen som sikrer at alle aksjer verdsettes lik sin reelle markedsverdi.»

Disse medlemmer mener man i påvente av en bedre og mer reell verdsettelse av aksjeformuer snarest bør fjerne dobbeltrabatten på unoterte aksjer gjennom å fjerne verdsettelsesrabatten på disse, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, i påvente av forbedringer i skattegrunnlaget som gir skattemessig likebehandling av noterte og unoterte aksjer, legge fram forslag om å fjerne verdsettelsesrabatten for unoterte i aksjer i formuesskatten.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til at Rødt er motstander av den gjeldende verdsettelsesrabatten for aksjer, og viser til Rødts alternative budsjetter, der denne rabatten foreslås fjernet helt. Dette medlem mener det er bra at rabatten ble redusert til 25 pst. med virkning fra inneværende år, men har også lenge kritisert at regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet kun har varslet et ønske om å redusere rabatten videre ned til 20 pst., som vil innebære å videreføre årlige skattekutt på flere milliarder kroner til landets aller rikeste.

2.6 Formuesverdsettelse av dyre boliger

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at Stortinget ved behandlingen av statsbudsjettet for 2022 fattet anmodningsvedtak (nr. 35 punkt 34) som ber regjeringen endre metoden for verdsettelse av dyre boliger, slik at verdsettelsen bedre samsvarer med eidommenes reelle markedsverdi. Finansministeren viser i sitt svar til komiteen datert 13. mai 2022 til at regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med hvordan målet best kan følges opp. På denne bakgrunnen mener flertallet at det ikke er nødvendig å fatte et anmodningsvedtak om en ny modell for skattemessig verdsetting av dyre boliger.

Komiteens medlemmer fra Høyre er av den oppfatning at eventuelle endringer i grunnlaget for formuesskatten bør vente til skatteutvalget har fullført sin gjennomgang og fremmet sine anbefalinger, slik at det er mulig å se dette i en helhet. Disse medlemmer støtter derfor ikke forslaget.

Komiteens medlem fra Rødt vil understreke viktigheten av å få på plass bedre verdsettelsesmetoder for dyre boliger og imøteser at regjeringen raskest mulig legger fram forslag om å forbedre dagens system. Dette medlem viser til en gjennomgang gjort av Finansavisen 10. september 2021, som anslo at et utvalg luksuseiendommer med en samlet markedsverdi på 3,64 mrd. kroner bare hadde en samlet ligningsverdi på 110 mill. kroner, eller 3 pst. av markedsverdien.

Dette medlem mener videre det er bra at verdsettelsesrabatten i formuesskatten for dyre primærboliger har blitt redusert, men minner om at dette skattegrepet risikerer å bli et slag i luften dersom man ikke samtidig sørger for at eierne av de dyre boligene faktisk betaler skatt i tråd med boligens markedsverdi.

3. Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti, Rødt og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen legge fram nødvendige lovendringer som sikrer at det ikke er skattemessig gunstig å utsette utbyttebeskatning, for eksempel ved å ta opp lån for å finansiere privat forbruk med sikkerhet i selskap.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til endringer i formuesbeskatningen som sikrer at alle aksjer verdsettes lik sin reelle markedsverdi.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen, i påvente av forbedringer i skattegrunnlaget som gir skattemessig likebehandling av noterte og unoterte aksjer, legge fram forslag om å fjerne verdsettelsesrabatten for unoterte i aksjer i formuesskatten.

Forslag fra Rødt:*Forslag 4*

Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om å fjerne påslaget i skjermingsrenten som første ledd i å fase ut skjermingsfradraget.

4. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Framskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:229 S (2021–2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen, Bjørnar Moxnes og Mímir Kristjánsson om å tette hull i det norske skattesystemet – vedtas ikke.

Oslo, i finanskomiteen, den 24. mai 2022

Eigil Knutsen

leder

Kjerstin Wøyen Funderud

ordfører

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Stortingets finanskomité

Deres ref

Vår ref
22/2383 -

Dato
13.05.2022

Uttalelse om Dokument 8:229 S (2021-2022) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen, Bjørnar Moxnes og Mimir Kristjánsson om å tette hull i det norske skattesystemet

Jeg viser til Stortingets brev av 21. april 2022 vedlagt Dokument 8: 229 S (2021-2022) fra stortingsrepresentantene Marie Sneve Martinussen, Bjørnar Moxnes og Mimir Kristjánsson om å tette hull i det norske skattesystemet. Representantene fremmer fem forslag der Stortinget ber regjeringen legge frem forslag til endringer i skattesystemet for å motvirke at personer med store formuer og kapitalinntekter kan utnytte skattesystemet eller nyte godt av gunstige skatteregler.

Forslagsstillerne har under bakgrunnsomtalen også omtalt reglene om utflyttingsskatt for fysiske personer, uten at det er fremmet endringsforslag om dette. Jeg vil for oversiktens skyld vise til mitt svarbrev 12. april i år til finanskomiteen om dokument 8:155 S (2021-2022) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kari Elisabeth Kaski, Audun Lysbakken, Kirsti Bergstø, Lars Haltbrekken og Andreas Sjalg Unneland. Av mitt svarbrev fremgår det at departementet vurderer innstramminger i reglene om utflyttingsskatt for fysiske personer.

1. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag om å fjerne påslaget i skjermingsrenten som første ledd i å fase ut skjermingsfradraget.

Skjermingsfradraget er innført for å sikre at beskatningen av kapitalinntekter er mest mulig nøytral. Dersom skjermingsfradraget fjernes, vil norske skattyteres krav til avkastning øke for investeringer i aksjer sammenlignet med andre spare- og investeringsalternativer. Uten skjermingsfradraget vil det også bli mer attraktivt å holde

overskudd tilbake i selskapene fremfor å utbetale utbytter. Dette vil gi sterkere insentiv til å bruke holdingselskaper som «sparebøsse». Påslaget på 0,5 prosentenheter i skjermingsrenten kom etter et bredt forlik i Stortinget, og en bør avvente skatteutvalgets vurderinger av aksjonærmodellen før det eventuelt gjøres endringer i skjermingsrenten. På dette grunnlaget frarår jeg at forslaget vedtas.

2. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til nødvendige lovendringer som sikrer at det ikke er skattemessig gunstig å finansiere privat forbruk gjennom lån med sikkerhet i eget selskap, sammenlignet med å finansiere forbruket med beskattet lønnsinntekt eller utbytte.

Å lånefinansiere forbruk istedenfor å ta ut utbytte vil være en tilpasning for å skyve beskatningen av aksjeinntekter utover i tid. Skatteutvalget har fått et tilleggsmandat om å vurdere tilpasninger til aksjonærmodellen og fritaksmetoden. Det vil være innenfor utvalgets mandat å belyse nærmere om skattesystemet favoriserer å utsette skatt på aksjeinntekter, for eksempel ved å ta opp lån med sikkerhet i selskap, og i så fall hva vi ev. bør gjøre med det. Jeg mener det er mest hensiktsmessig å avvente utvalgets innstilling før det konkluderes om det bør fremmes særlige tiltak mot lånefinansiert forbruk. På dette grunnlaget frarår jeg at forslaget vedtas.

3. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til innstramminger i regelverket for privat konsum i selskap, samt sikre strengere kontroll for å avdekke og straffe misbruk.

Privat konsum i selskap har vært og er et prioritert kontrollområde for Skatteetaten. Skatteetatens kontroller har avdekket betydelige beløp i uoppgitt inntekt. Samtidig er arbeidet med å avklare saker om privat konsum i selskap ressurskrevende. Skatteetatens erfaring er at økt kontroll etter gjeldende, generelle regler for uttaksbeskatning av selskap og utbyttebeskatning av eiere ikke er tilstrekkelig til å sikre riktig skattlegging av privat konsum i selskap.

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil utrede tiltak mot utilsiktede tilpasninger til aksjonærmodellen og fritaksmetoden. Finansdepartementet har derfor utredet forslag til særlige skatteregler for å motvirke privat konsum i selskap. Et forslag til slike regler ble sendt på høring 9. mai i år, med høringsfrist 1. august.

Etter forslaget anses en eier med bestemmende innflytelse i et aksjeselskap mv. eller ansvarlig selskap mv. som eier eller disponerer boligeiendom, fritidseiendom, båt, fly eller helikopter, for å ha hatt disposisjonsrett til formuesobjektet hele året. Fritidseiendom som oppfyller vilkårene for å være bedriftshytte i FSFIN § 5-15-5, omfattes ikke av reglene. For biler som brukes av selskapseiere privat, finnes det allerede et regelverk som ikke påvirkes av dette forslaget.

Det foreslås at den skattepliktige fordelingen av disposisjonsretten skal fastsettes sjablongmessig. Sjablongene foreslås satt høyt, slik at det ikke vil lønne seg å eie

formuesobjektene i selskap til privat konsum. Ved beregningen av fordelene medregnes ikke perioder der skattyter dokumenterer at formuesobjektet er benyttet i selskapets inntektsgivende aktivitet. Dersom eier eller eiers nærstående har betalt vederlag for faktisk bruk mv., reduseres den sjablongberegnete fordelene krone for krone. Selskapet uttaksbeskattes, og eier beskattes etter reglene om utbytte eller utdeling for den sjablongberegnete fordelene.

I tillegg foreslås særregler ved overdragelse av nevnte formuesobjekter fra selskap til eier eller eiers nærstående. Etter forslaget skal differansen mellom salgsvederlaget og den høyeste verdien av omsetningsverdi for formuesobjektet, eller anskaffelses-kostnaden tillagt påkostninger og kostnader til oppussing og tilpasning, regnes som utdeling for eier og uttak for selskapet.

Forslaget innebærer innstramminger i regelverket for privat konsum i selskap. Det antas at de nye reglene vil fungere som «stoppregler» for anskaffelse av nevnte formuesobjekter i selskap til privat konsum. På denne bakgrunnen mener jeg at det ikke er nødvendig å fatte et anmodningsvedtak om nye regler for å begrense privat konsum gjennom selskap.

4. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til endringer i formuesbeskatningen som sikrer at alle aksjer verdsettes lik sin reelle markedsverdi.

Aksjer i børsnoterte selskap verdsettes i dag til sin kursverdi, som gjenspeiler aksjenes markedsverdi. Aksjer i unoterte selskap verdsettes ut fra de underliggende eiendelene i selskapet. Markedsverdien kan være vesentlig høyere.

Alle formuesobjekter skal som hovedregel verdsettes til sin markedsverdi. Det kan imidlertid i praksis være krevende å fastslå markedsverdiene for flere formuesobjekter som ikke omsettes regelmessig i et marked. Det gjelder blant annet unoterte aksjer. Departementet arbeider for å forbedre skattegrunnlag slik at de samsvarer best mulig med faktiske verdier. Mest mulig korrekte formuesskattegrunnlag er nødvendig for å oppnå stor grad av skattemessig likbehandling og begrense formuesskattens samfunns-økonomiske kostnader. Jeg mener det ikke er nødvendig å fatte et anmodningsvedtak om verdsetting av unoterte aksjer.

5. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til ny metode for verdsetting av dyre boliger, som sikrer at boligenes reelle verdi legges til grunn i skatteligningen.

Det er krevende å fastsette markedsverdien for hver enkelt bolig korrekt. Som grunnlag for å fastsette formuesverdier for primær- og sekundærboliger til formuesskatten, benyttes en modell utviklet av Statistisk sentralbyrå (SSB). Modellen er en sjablongmodell som er relativt enkel. Modellen har vært kritisert særlig fordi den under-vurderer verdien av dyre boliger. Hvis verdien blir overvurdert, kan skattytere selv få

satt ned boligverdien. Det finnes ingen slik mekanisme dersom verdien er undervurdert, noe som oftest skjer for de mest verdifulle eiendommene.

Statistisk sentralbyrå har på oppdrag fra Finansdepartementet utført et forprosjekt for å vurdere måter å gjøre formuesverdiene på bolig mer treffsikre. Regjeringen vil gjøre formuesskatten mer rettferdig. Å forbedre grunnlagene i formuesskatten, slik at de samsvarer best mulig med faktiske verdier, vil bidra til det.

I Hurdalsplattformen står det at metoden for verdsetting av dyre eiendommer gjennom SSBs sjablongmodell må oppdateres for å reflektere eiendommenes reelle verdi. Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2022 fattet Stortinget anmodningsvedtak (nr. 35 punkt 34) som ber regjeringen endre metoden for verdsettelse av dyre boliger, slik at verdsettelsen bedre samsvarer med eiendommenes reelle markedsverdi. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med hvordan målet i Hurdalsplattformen og Stortingets anmodningsvedtak best kan følges opp. På denne bakgrunnen mener jeg at det ikke er nødvendig å fatte et anmodningsvedtak om en ny modell for skattemessig verdsetting av dyre boliger.

Med hilsen

Trygve Slagsvold Vedum

